

16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 3.7.1992 Sayı : 21273)

Kanun No.
3821

Kabul Tarihi
19.6.1992

MADDE 1. — 16.10.1981 tarih ve “2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanun” yürürlükten kaldırılmıştır.

Anayasa Mahkemesi dışında başka mahkeme veya kurullarca kapatılan siyasî partiler hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 2. — 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanuna göre kapatılmış olan siyasî partiler ile Anayasa Mahkemesi dışında başka mahkeme veya kurullarca kapatılan siyasî partiler, son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca alınacak kararlar, aynı ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri kullanarak yeniden açılabilirler.

Bu durumda 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunla feshedilen partiler ile Anayasa Mahkemesi dışında başka mahkeme veya kurullarca kapatılan siyasî partilerin Hazineye intikal eden taşınmaz malları, iade tarihindeki durumlarına veya değerlerine göre; para faizsiz olarak, hisse senetleri ise Hazineye intikal tarihindeki nominal değerlerine göre işlem görerek, siyasî partinin açılmasına karar verildiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde geri verilir.

Feshedilen siyasî partilerin yeniden açılmasına karar verilmediği takdirde, aynı üyeler yukarıdaki fıkrada gösterilen malvarlığının Hazineye kalmasına karar verebilecekleri gibi, aynı esaslara göre bir partiye veya belirli oranlar içinde bir kaç partiye devir kararı da verebilirler.

MADDE 3. — 2533 sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanuna göre feshedilmiş siyasî parti ile Anayasa Mahkemesi dışında başka mahkeme veya kurullarca kapatılan siyasî partinin son büyük kongre veya kurultay üyelerini toplantıya çağırarak ve toplantı işlemlerini yürütmek üzere Ankara Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca, feshedilen siyasî partinin son merkez karar ve yönetim kurulu veya genel idare kurulu üyelerinin, yedek üyeler dışında, sağ kalanları ile bir Toplantı Yürütme Kurulu oluşturulur. Bu kurul, siyasî partinin 16.10.1981 tarihinde geçerli olan tüzük ve yönetmelikleri ile son büyük kongre veya kurultay üyelerinin adlarını, soyadlarını, baba adlarını, doğum yeri ve tarihlerini ve son adreslerini gösterir bir üye listesi düzenleyerek Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanına verir.

Üye listeleri Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Resmî Gazetede ilan edilir ve Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu binasında onbeş gün süre ile askıya çıkarılır. Listelerin kesinleşmesi hakkında “2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu”nun 21 inci maddesinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Listenin kesinleştiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde yapılacak toplantının günü, saati, yeri, gündemi ve toplantıya ilişkin başka hususlar, Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanı tarafından Toplantı Yürütme Kurulunun görüşü alınarak belirlenir ve toplantının yapıla-

3821

19.6.1992

cağı tarihten en geç onbeş gün önce, liste ile birlikte, Resmî Gazetede ilan olunur. İlanda ayrıca toplantı için gerekli olan salt çoğunluğun sağlanamaması durumunda ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. İkinci toplantıda salt çoğunluk aranmaz. Toplantıda kararlar oy kullananların çoğunluğu ile alınır.

Listede yer alan üyelerin başka bir siyasî partiye üye olmaları, toplantıya katılmalarına engel değildir.

MADDE 4. — Kapatılmış olan siyasî partilerin son büyük kongre veya kurultay üyelerinin hayatta kalanlarınca yapılacak toplantı, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu hükümleri uyarınca Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının denetiminde yapılır.

Toplantı, Toplantı Yürütme Kurulunun en yaşlı üyesi tarafından açılır ve derhal Toplantı Başkanlık Divanı için seçime geçilir. Kapatılmış siyasî partinin tüzelkişiliği, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 8 inci maddesindeki koşullar aranmaksızın, Toplantı Başkanlık Divanının seçilmesiyle birlikte yeniden oluşmuş sayılır. Ancak toplantıda partinin feshine karar verilmişse, malvarlığı konusunda alınacak karardan sonra tüzelkişilik sona erer.

Toplantıda partinin devamına karar verilirse, eksikleri toplantıda tamamlanmak ve ilk olağan genel kongreye kadar görev yapmak üzere, kapatılan partinin son merkez organları geçici olarak görevlendirilebileceği gibi 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun hükümleri uyarınca geçici yeni merkez organları da seçilebilir. Bundan sonraki işlemler, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu hükümleri uyarınca geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulu tarafından yerine getirilir.

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 14 üncü maddesinin yedinci fıkrası uyarınca yapılması gereken büyük kongre veya kurultayın tüzelkişiliğin kazanılmasından itibaren en geç altı ay içinde yapılması zorunludur.

Parti tüzük ve programının, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununa uyumlu duruma getirilmesiyle geçici genel başkan ve geçici merkez karar ve yürütme kurulu yetkilidir.

MADDE 5. — Kapatılmış olan siyasî partinin tüzelkişilik kazanmasına karar verilmesi durumunda toplantıya katılanlar, o siyasî partinin geçici üyesi sayılmalarını isteyebilirler ve haklarında 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü, karar tarihinden başlayarak dört ay süre ile uygulanmaz.

İlk olağan kongreye kadar yeni bir toplantı zorunlu görüldüğünde, toplantı yeter sayısı yeniden açılan partide kalmış olan ilk toplantı üyelerinin salt çoğunluğudur.

MADDE 6. — Kapatılan siyasî partilerin devamına karar verilmesi durumunda, bu siyasî partilere aid ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretler kullanılarak başka bir siyasî parti kurulamaz.

Bu Kanun gereğince, siyasî parti malvarlığının birden fazla partiye devredilmesine ilişkin kararda malvarlığının hangi partilere, hangi oranlarda devredileceği ve ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretlerin de hangi parti tarafından kullanılabilceği açıkça belirtilir.

İşaretleri kullanma hakkı verilen parti, ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri altı ay içinde kullanmadığı takdirde bunların herhangi bir siyasî parti tarafından kullanılması serbesttir.

3821

19.6.1992

Bu Kanunun, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde, kapatılan siyasî partinin devamına veya malvarlığının bir siyasî partiye devrine ilişkin bir karar alınmazsa, parti kendini feshetmiş sayılır ve malvarlığı üzerindeki Hazine mülkiyeti devam eder. Bu durumda feshedilmiş sayılan siyasî partinin ad, rumuz, amblem, rozet ve benzeri işaretleri herhangi bir siyasî parti tarafından kullanılabilir.

MADDE 7. — Çankaya 1 Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca yukarıdaki madde hükümlerine göre yerine getirilecek işlemler için gerekli harcamalar 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 181 inci maddesindeki ödenekten aynı maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır. Maliye ve Gümrük Bakanlığı bu işler için yeterli ödeneği ilgili programına aktarmaya yetkilidir.

MADDE 8. — 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 96 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasî parti siciline kayıtlı bulunan siyasî partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri başka bir siyasî partice kullanılmayacağı gibi, daha önce kurulmuş Türk devletlerine ait topluma mal olmuş bayrak, amblem ve flamalar da siyasî partilerce kullanılmaz.

Kurulacak siyasî partiler, Anayasa Mahkemesince kapatılan siyasî partilerin devamı olduklarını beyan edemez ve böyle bir iddiada bulunamazlar.

GEÇİCİ MADDE 1. — 2533 sayılı Kanun gerekçe gösterilerek açılan davalardan devam edenler düşer, taşınmazlarla ilgili davalarda, kesinleşen hükme karşı yargılamanın iadesi yolu, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay için açık sayılır, hak düşürücü süreler ve zaman aşımı işlemiş sayılmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — 2533 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, tapuda ve diğer kayıtlarda feshedilen siyasî partilerin dışında gerçek ve tüzelkişilere ait görünen ve 2533 sayılı Kanuna dayanılarak Hazineye intikalleri sağlanan taşınır ve taşınmaz mallar, 16.10.1981 tarihinde tapuda ve diğer kayıtlarda sahibi görünen gerçek ve tüzelkişilere iade edilir.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
10	71	112
12	83	86
13	85	69:117

I - Gerekçeli 106 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisininin 85 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisininin Anayasa ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 2/320